

Međunarodni sud za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine

IT-03-69-T
D8 - 1/26765 TER
10 January 2011

8/26765 TER
SMS

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 17. decembar 2010.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: **sudija Alphons Orie, predsedavajući**
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **17. decembra 2010.**

TUŽILAC

protiv

JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO OSAMNAESTOM ZAHTEVU TUŽILAŠTVA
ZA ODOBRENJE DA DOPUNI SVOJ SPISAK DOKAZNIH PREDMETA
NA OSNOVU PRAVILA 65ter**

Tužilaštvo
g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića
g. Wayne Jordash
g. Geert-Jan Alexander Knoops

Branioci Franka Simatovića
g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 23. septembra 2010. godine tužilaštvo je podnelo zahtev kojim je zatražilo odobrenje da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* doda više dokumenata (dalje u tekstu: Predloženi dokazni predmeti) (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Istog dana Stanišićeva odbrana je neformalnim putem zatražila od Veća da joj produži rok u kom će odgovoriti na Zahtev. Dana 29. septembra 2010. godine Veće je odobrilo zahtev za produženje roka.² Dana 21. oktobra 2010. godine Stanišićeva odbrana dostavila je odgovor i zatražila da Veće odbije Zahtev (dalje u tekstu: Odgovor).³ Simatovićeva odbrana nije odgovorila na Zahtev. Dana 27. oktobra 2010. godine tužilaštvo je zatražilo odobrenje da replicira na Odgovor.⁴ Dana 1. novembra 2010. godine Veće je tužilaštvu odobrilo da do 5. novembra 2010. godine uloži repliku.⁵ Dana 5. novembra 2010. godine tužilaštvo je uložilo repliku na Odgovor (dalje u tekstu: Replika).⁶

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

A. Zahtev

2. Tužilaštvo u Zahtevu traži odobrenje da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* doda Predložene dokazne predmete.⁷ Većina Predloženih dokaznih predmeta su dokumenti izabrani iz personalnih dosjea Službe državne bezbednosti Srbije (dalje u tekstu: DB Srbije) i Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije (dalje u tekstu: MUP Srbije), koje je tužilaštvo dobilo od Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) na osnovu niza zvaničnih zahteva za pomoć (dalje u tekstu: ZZP).⁸ Ostatak su borbeni izveštaji u

¹ Osamnaesti zahtev tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter*, s poverljivim dodacima (personalni dosjei i izveštaji iz Gline), 23. septembar 2010. godine (poverljivo s poverljivim dodacima).

² T. 7558.

³ Odgovor Stanišićeve odbrane na Osamnaesti zahtev tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* (personalni dosjei i izveštaji iz Gline), 21. oktobar 2010. godine

⁴ Zahtev tužilaštva za odobrenje da replicira na Odgovor Stanišićeve odbrane na Osamnaesti zahtev tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* (personalni dosjei i izveštaji iz Gline), 27. oktobar 2010. godine.

⁵ T. 8475.

⁶ Replika tužilaštva na Odgovor Stanišićeve odbrane na Osamnaesti zahtev tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter*, s poverljivim dodacima A i B, 5. novembar 2010. godine.

⁷ Zahtev, par. 1, 30.

⁸ Zahtev, par. 1.

vezi s napadom na selo Glina, u Hrvatskoj, jula 1991. godine (dalje u tekstu: Izveštaji iz Gline), koje je tužilaštvo na osnovu jednog ZZP-a dobilo od hrvatskih vlasti.⁹ Tužilaštvo tvrdi da su Predloženi dokazni predmeti relevantni za glavna pitanja u ovom predmetu,¹⁰ a da su posebno relevantni za pitanja koja će biti podložna pobijanju a koja će, kako tužilaštvo očekuje i prema dosadašnjem toku postupka, obuhvatati i elemente teze odbrane.¹¹ Uz to, tužilaštvo tvrdi da Predloženi dokazni predmeti potkrepljuju svedočenje svedokā tužilaštva čiju je verodostojnost odbrana dovela u pitanje, a čije će dokaze odbrana, kako tužilaštvo očekuje, osporiti kad bude izvodila dokaze.¹² Osim toga, tužilaštvo tvrdi da bi se Predloženim dokaznim predmetima mogli obesnažiti eventualni pokušaji odbrane da ospori autentičnost drugih dokumenata, između ostalog i onih koji su dobijeni od Srbije i koji potiču iz arhiva MUP-a Srbije (dalje u tekstu: arhive MUP-a).¹³ Tužilaštvo tvrdi da je Stanišićeva odbrana ranije već navodila da je jedan takav dokazni predmet, P179, "nemarnošću ili zlom namerom ubaćen" u arhive.¹⁴

3. Konačno, tužilaštvo tvrdi da se Predloženi dokazni predmeti mogu dodati na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter a da se time ne naruše prava optuženih, kao i da, uprkos tome što se postupak nalazi u poodmakoj fazi, odbrana još uvek ima dovoljno vremena da se pripremi za dokaze iznete u tim dokaznim predmetima.¹⁵ U skladu s tim, tužilaštvo predlaže da Veće, ukoliko odobri zahtev, odredi rok tokom kog Predloženi dokazni predmeti ne mogu da se predlažu za uvrštavanje u spis, kako bi odbrana imala dovoljno vremena da se pripremi.¹⁶

B. Odgovor

4. Stanišićeva odbrana tvrdi da pitanje da li tužilaštvu treba odobriti da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda nove dokumente treba sagledati

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Zahtev, par. 2.

¹¹ *Ibid.*

¹² *Ibid.*

¹³ Zahtev, par. 2, 6, 10–13.

¹⁴ Zahtev, par. 10, gde se upućuje na podneske Stanišićeve odbrane u vezi s autentičnošću dokaznog predmeta P179, 5. mart 2010. godine (dalje u tekstu: Podnesci odbrane u vezi s dokaznim predmetom P179), par. 8.

¹⁵ Zahtev, par. 27.

¹⁶ Zahtev, par. 28.

kumulativno i tvrdi da je postupak sad na tački na kojoj bi se dodavanjem daljih dokumenata na spisak dokaznih predmeta neopravdano ograničila mogućnost odbrane da zna tezu tužilaštva i da odgovori na nju.¹⁷ U tom smislu, odbrana tvrdi da se eventualni i potencijalni uticaj takve odluke na pravičnost suđenja mora procenjivati ne samo u vezi s ovim konkretnim Zahtevom, nego i s obzirom na kumulativni efekat koji će imati svi zahtevi tužilaštva na osnovu pravila 65ter.¹⁸

5. Osim toga, Stanišićeva odbrana tvrdi da se svi Predloženi dokazni predmeti odnose na pitanja koja su se u potpunosti mogla predvideti od samog početka faze u kojoj tužilaštvo izvodi dokaze i za koja tužilaštvo snosi teret dokazivanja; konkretno, bilo je ne samo predvidljivo nego i očigledno da će odbrana osporiti verodostojnost svedokā odbrane.¹⁹ U skladu s tim, odbrana tvrdi da su svi ti dokumenti mogli da se traže i obelodane "pre više godina", a da to što tužilaštvo to nije učinilo nije opravdanje za dodatno narušavanje prava odbrane na obaveštenost o činjeničnom osnovu teze tužilaštva.²⁰ Odbrana tvrdi da tužilaštvo, po svemu sudeći, dostavlja Veću više informacija na osnovu kojih će ono moći da doneše zaključke, ali da je sama odbrana *de facto* lišena glavne mogućnosti da proveri informacije tokom svedočenja onih svedoka koji su u njih upućeni.²¹

6. Konačno, Stanišićeva odbrana poriče pouzdanost Predloženih dokaznih predmeta i osporava tvrdnju tužilaštva da su oni dobijeni od DB-a Srbije i MUP-a Srbije, te da ih je tužilaštvo "dobilo od Republike Srbije [...] na osnovu niza zahteva za pomoć".²² Zato odbrana traži da tužilaštvo objasni zašto je Predložene dokazne predmete dostavilo tako kasno, kao i da navede njihovo tačno poreklo i zašto ih smatra dovoljno važnim da bi bilo opravdano da se oni tako kasno uvrste na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter.²³ Odbrana osporava i autentičnost Izveštaja iz Gline i navodi da to što tužilaštvo tvrdi da ih je, na osnovu jednog ZZP-a, dobilo od hrvatskih vlasti nije dovoljno

¹⁷ Odgovor, par. 1–2.

¹⁸ Odgovor, par. 5.

¹⁹ Odgovor, par. 1, 12–13.

²⁰ Odgovor, par. 13.

²¹ Odgovor, par. 11, 13.

²² Odgovor, par. 14.

²³ Odgovor, par. 15.

da bi se utvrdila njihova autentičnost, posebno ako se ima u vidu da su oni pisani rukom i da na njima nema potpisa, pečata niti ma kog drugog pokazatelja autentičnosti.²⁴

C. Replika

7. Tužilaštvo tvrdi da se nije moglo predvideti da će Stanišićeva odbrana načelno osporavati pouzdanost arhiva MUP-a.²⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da se još manje moglo predvideti da će odbrana imputirati postojanje zavere protiv optuženog, koja je prvi put pomenuta u Podnescima odbrane u vezi s dokaznim predmetom P179,²⁶ a potom i u Odgovoru,²⁷ i da će se na to pozivati.²⁸ S druge strane, tužilaštvo tvrdi da dodavanje Predloženih dokaznih predmeta zapravo ide u prilog odbrani: zajedno s drugim dokumentima koji se već nalaze na spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter i u sudskom spisu, Predloženi dokazni predmeti uverljivo pokazuju da su dokumenti izvađeni iz velikih, složenih i interno konzistentnih arhiva kakve nisu mogli sačiniti zaverenici falsifikatori.²⁹

8. Tužilaštvo tvrdi da se nije moglo predvideti da će Stanišićeva odbrana tvrditi da je nekoliko svedoka tužilaštva *u potpunosti* fabrikovalo dokaze sve dok odbrana te navode nije zaista iznela.³⁰ Tužilaštvo tvrdi da je zbog tih navoda znatan deo dokaza koji bi inače mogli imati ograničenu dokaznu vrednost postao relevantan, pošto takvi dokazi mogu potkrepliti dokaze svedokā i tako dokazati njihovu verodostojnost.³¹

9. Tužilaštvo tvrdi da treba poći od toga da Predloženi dokazni predmeti imaju pokazatelje pouzdanosti, pošto su, na više zahteva za pomoć, dobijeni od Vlade Hrvatske i Vlade Srbije, te da je to već samo po sebi dovoljno da bi se oni uvrstili u spisak

²⁴ Odgovor, par. 16.

²⁵ Replika, par. 2–3.

²⁶ Replika, par. 4, gde se upućuje na Podneske odbrane u vezi s dokaznim predmetom P179, par. 9–10.

²⁷ Stanišićeva odbrana ukazuje na to da "mnogi imaju interes u tome da uvuku optuženog". Odgovor, par. 14.

²⁸ Replika, par. 4.

²⁹ Replika, par. 6.

³⁰ Replika, par. 10.

³¹ Replika, par. 10, 12.

dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.³² Tužilaštvo takođe tvrdi da velika većina Predloženih dokaznih predmeta ima pokazatelje autentičnosti, poput potpisa ili pečata.³³

III. MERODAVNO PRAVO

10. Veće podseća na merodavno pravo koje je ranije primenjivalo kod dopunjavanja spiskova dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter i poziva se na njega.³⁴

IV. DISKUSIJA

11. Predloženi dokazni predmeti sastoje se od 189 dokumenata, dužine između jedne i šest stranica. Oni su, po svemu sudeći, relevantni jer se njima obesnažuju pokušaji odbrane da ospori verodostojnost tri svedoka odbrane koji su već svedočili (Dejan Slišković, svedok JF-039 i svedok JF-048) i autentičnost dokumenata koji su, po više zahteva za pomoć, dobijeni iz arhiva MUP-a Srbije. Predloženi dokazni predmeti, po svemu sudeći, pokazuju da su razne osobe bile povezane s DB-om Srbije, Jedinicom za antiteroristička dejstva (dalje u tekstu: JATD) i drugim grupama. Izvestan broj dokumenata su, po svemu sudeći, potpisali ili Jovica Stanišić ili Franko Simatović, dok se na daleko većem broju ostalih dokumenata nalaze imena ili inicijali optuženih. Veće napominje da se na većini Predloženih dokaznih predmeta nalaze pečat, potpis i/ili inicijali, što se odnosi i na rešenja o zaposlenju u MUP-u Srbije koje je potpisao izvesni Jovica Stanišić. S druge strane, Veće napominje da Izveštaji iz Gline postoje kao rukopis i da na njima nema drugih vidljivih pokazatelja autentičnosti. Međutim, s obzirom na to da su Predloženi dokazni predmeti, uključujući i Izveštaje iz Gline, dobijeni od dveju vlada kao odgovor na zahteve za pomoć, Veće smatra da je to *prima facie* dovoljno kao pokazatelj autentičnosti, te da se oni mogu dodati na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter. U skladu s tim, Veće se uverilo da su Predloženi dokazni predmeti *prima facie* relevantni i da imaju dokaznu vrednost.

12. Veće je razmotrilo tvrdnju Stanišićeve odbrane o kumulativnom efektu koji ima tako velik broj dosad podnetih zahteva na osnovu pravila 65ter. Veće naglašava da

³² Replika, par. 13.

³³ Replika, par. 14, 16.

³⁴ V., na primer, Odluka po Šesnaestom zahtevu tužilaštva za odobrenje da dopuni svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 7. oktobar 2010. godine, par. 10–12.

tužilaštvo, za razliku od ranijih zahteva koje je podnosilo na osnovu pravila 65ter, u ovom slučaju želi da doda dokaze kojima će pobijati argumente Stanišićeve odbrane. Tužilaštvo tvrdi da Predložene dokazne predmete želi da iskoristi kako bi obesnažilo argumente kojima odbrana na neočekivan način načelno osporava verodostojnost svedokā tužilaštva i autentičnost drugih dokaza. Veće prihvata tvrdnju da ponešto od onog što se osporava možda nije moglo da se predvidi. Konkretno, iako jeste moglo da se predvidi da će odbrana osporavati verodostojnost dokazā tužilaštva, Veće prihvata tvrdnju da tužilaštvo nije moglo predvideti da će Stanišićeva odbrana načelno osporavati integritet arhiva MUP-a Srbije, kao ni da će tvrditi da su dokazu ubacivani u njih s lošom namerom. S obzirom na taj zaključak, Veće smatra da tužilaštvo ranije nije moglo da zatraži da se Predloženi dokazni predmeti dodaju na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter. Zato Veće smatra da je tužilaštvo pokazalo valjan razlog da se Predloženi dokazni predmeti u ovoj fazi postupka dodaju na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.

13. Što se tiče posledica koje će dodavanje Predloženih dokaznih predmeta na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter imati na prava optuženih na pravično suđenje, Veće priznaje da bi odobravanjem Zahteva odbrani mogao da se nametne dodatni teret. Međutim, Veće napominje da je tužilaštvo odbrani 30. jula 2010. godine obelodanilo verzije Predloženih dokaznih predmeta na b/h/s, a da je posle tog datuma konstantno dostavljalo i njihove prevode na engleski. Uz to, Veće napominje i da je Zahtev podnet 23. septembra 2010. godine, te da su timovi odbrane najkasnije od tog trenutka imali sve Predložene dokazne predmete. Osim toga, iako relativno obiman, materijal u Predloženim dokaznim predmetima ne izgleda suviše složeno. S obzirom na to, Veće zaključuje da će se dodavanjem Predloženih dokaznih predmeta odbrani zaista nametnuti određen teret, ali da je taj teret ograničen. Osim toga, da bi garantovalo da Stanišićeva odbrana ne bude lišena prilike da proveri novi materijal tokom svedočenja svedoka koji su u njega upućeni,³⁵ Veće će razmotriti sve eventualne zahteve odbrane da se ponovo pozovu određeni svedoci, ukoliko se za to iznesu valjani razlozi.

³⁵ Odgovor, par. 13.

14. Želeći da uspostavi ravnotežu između svega što je dosad rečeno, Pretresno veće se uverilo da je u interesu pravde da se tužilaštvu odobri da Predložene dokazne predmete doda na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.

V. DISPOZITIV

15. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu članova 20(1) i 21(4)(b) Statuta i pravila 54 i 65ter(E)(iii) Pravilnika, Veće **ODOBRAVA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/

sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 17. decembra 2010. godine,
U Hagu,
Holandija